

Autoreferat

1. Imię i nazwisko.

Maciej Jan Kijko

2. Posiadane dyplomy, stopnie naukowe lub artystyczne – z podaniem podmiotu nadającego stopień, roku ich uzyskania oraz tytułu rozprawy doktorskiej.

2001 r. – uzyskanie stopnia doktora nauk humanistycznych, Instytut Kulturoznawstwa, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, tytuł rozprawy doktorskiej: „Status wiedzy historycznej w świetle koncepcji interpretacji Donalda Davidsona”, promotor: prof. dr hab. Jerzy Kmita, recenzenci: prof. dr hab. Andrzej Szahaj, prof. dr hab. Krystyna Zamiara

1996 r. – uzyskanie stopnia magistra kulturoznawstwa, Wydział Nauk Społecznych UAM

3. Informacja o dotychczasowym zatrudnieniu w jednostkach naukowych lub artystycznych.

Od 2001 roku do 2013 roku – adiunkt w Instytucie Kulturoznawstwa, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

Od 2013 roku – pracownik naukowo-techniczny w Instytucie Kulturoznawstwa, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

Od 2023 roku – ½ pracownik naukowo techniczny, ½ starszy wykładowca w Instytucie Kulturoznawstwa, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

Od 2024 roku – starszy wykładowca w Instytucie Kulturoznawstwa, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

4. Omówienie osiągnięć, o których mowa w art. 219 ust. 1 pkt. 2 ustawy.

Głównym osiągnięciem habilitacyjnym jest książka *Sen ponga. Komunikacja międzykulturowa – różnice – racjonalności – historie* (Wydawnictwo Nauk Społecznych i Humanistycznych UAM, Poznań 2025, 318 stron, recenzent wydawniczy: prof. UMK dr hab. Krzysztof Abriszewski, Uniwersytet im. Mikołaja Kopernika w Toruniu). Przedstawiona publikacja stanowi próbę podjęcia rozważań nad komunikacją międzykulturową w szerokiej perspektywie teoretycznej i historycznej. Zagadnienie komunikacji międzykulturowej jest kluczowe dla sytuacji współczesnego, zglobalizowanego świata. Ma charakter praktyczny i powszechny. Jednocześnie jako problem badawczy pojawiła się dopiero w XX wieku. Interesujące są okoliczności wyłonienia się nowego pola badań w kontekście nauki oraz relacja do procesów i zjawisk pozanaukowych, tworzących rzeczywistość społeczno-kulturową w perspektywie globalnej, co powoduje konieczność zwrócenia uwagi zarówno na teorię, jak i praktykę komunikacji międzykulturowej. Wskazuję jednocześnie, że praktyczne wyzwania stawiane w kontekście relacji międzykulturowych (na poziomie politycznym i ekonomicznym) doprowadziły do sytuacji, w której kompleksowy namysł teoretyczny nad zszedł w cień. Podejmowane są szczegółowe kwestie, w niedostateczny sposób rozwijany jest namysł nad ogólną teorią komunikacji międzykulturowej. W takich okolicznościach pojawia się niebezpieczeństwo mimowolnego naturalizowania własnych przekonań i norm i traktowania ich jako uniwersalnych, podczas gdy w rzeczywistości kształtują przestrzeń komunikacyjną już przedwstępnie zdeterminowaną na realizację konkretnych, jednostronnie oczywistych celów. Uwidacznia to jednocześnie wagę namysłu teoretycznego nad komunikacją międzykulturową podejmującego podstawowe problemy racjonalności, kultury, jednostki, który zwrotnie mógłby służyć celom praktyki komunikacji międzykulturowej refleksyjnie skorygowanej.

W części pierwszej skupiam się na wydobyciu z teorii antropologicznej w jej historycznych realizacjach kilku wątków pozwalających uwyraźnić proces wyłaniania się problemu komunikacji międzykulturowej oraz wskazać kierunek dalszych nad nią badań. Pokazuję, jak organizowanie namysłu nad kulturą ciążyło w stronę bądź ujmowania jej w kategoriach powierzchownych różnic przy uznaniu istnienia kultury ludzkiej w ogóle, bądź czynienia z różnicy kulturowej fundamentalnej przeszkody poznawczej niepozwalającej na jakiegokolwiek wzajemne zrozumienie. Te kierunki reprezentowane z jednej strony przez

antropologię ewolucjonistyczną, z drugiej przez koncepcję Lévy-Bruhla, nie dopuszczają do zaistnienia interesującego mnie problemu – komunikacja albo odbywa się wewnątrz uniwersalnej kultury, albo nie zachodzi w ogóle, bo nie ma dla niej przestrzeni. Kolejne projekty wychodziły na różne sposoby poza te ograniczenia utrzymując jednak w mocy sam problem różnicy jako sprowadzający się do istnienia dwóch sposobów myślenia – racjonalnego i magicznego. To nadal czyniło namysł nad komunikacją międzykulturową niemożliwym, a przynajmniej wysoce problematycznym. Rewizje i rozwinięcia klasycznych koncepcji w postaci propozycji Victora Turnera i Mary Douglas, które biorę pod uwagę, kierując uwagę w stronę uniwersalnych mechanizmów działania i myślenia kulturowo specyfikowanych naruszają tę dychotomię i dają sposobność zmiany myślenia o racjonalności, by związać ją z kulturą. Przywołuję także badania nad piśmiennością, w kontekście interesującego mnie zagadnienia bowiem desubstancjalizują różnice w myśleniu tradycyjnych i zmodernizowanych kultur, uwypuklając kontekstowość myślenia i co za tym idzie, jak uznaję, konieczność takiego podejścia do racjonalności. Dodatkowo badania Jeanne Favret-Saady pokazują na postulatowość odróżnienia racjonalnego Zachodu i irracjonalnej (w większej czy mniejszej mierze) reszty świata, funkcjonowanie tej opozycji jako sposobu dystrybuowania władzy społecznej. Finalnie doprowadza mnie to do zaproponowania, by w rozważaniach nad komunikacją międzykulturową obwoływać się do koncepcji racjonalności wywodzącej się z teorii decyzji i podsuwanej przez założenie o racjonalności Jerzego Kmity. To daje możliwość spotkania różnych porządków działania i myślenia w przestrzeni negocjowania warunków dalszego funkcjonowania.

Część druga poświęcona jest rozważaniu relacji pomiędzy teorią komunikacji międzykulturowej a teorią kultury. Wychodzę z założenia, że istnieje ścisła relacja pomiędzy tymi dwiema rodzajami teorii uzależniająca pierwszą od drugiej. By to uzasadnić rozwijam polemikę z propozycją Andrzeja Zaporowskiego zaprezentowaną w książce *Czy komunikacja międzykulturowa jest możliwa? Strategia kulturoznawcza*, w której kultura ma charakter holistyczny, a komunikacja jest połączeniem, co w efekcie czyni komunikację międzykulturową teoretycznie możliwą i praktycznie nieprawdopodobną. Sam, wychodząc z pozycji społeczno-regulacyjnej koncepcji kultury i odwołując się do definicji kultury wypracowanej przez Jerzego Kmity, traktuję kulturę jako składającą się z szeregu względnie niezależnych instytucji posiadających właściwe sobie zestawy przekonań normatywno-dyrektywalnych dających się ująć jako roszczenia względem jednostek i warunkujących

podejmowane przez nie działania. To rozwiązanie pozwala odejść od ujęcia holistycznego i czyni jednostkę sprawczą w kontekście rozstrzygnięcia, które roszczenia instytucjonalne i w jaki sposób zaspokajają, a dodatkowo dopuszcza istnienie realnej zmiany w przestrzeni kultury nie wymagającej spełnienia warunku pełnej zgodności obu wchodzących ze sobą w kontakt kultur w wyniku komunikacji – zmiany mogą mieć charakter ograniczony, punktowy. W kolejnym kroku wychodząc od koncepcji Bronisława Malinowskiego kontaktu międzykulturowego jako impaktu kultury wyższej na niższą odwołuję się do koncepcji kreoalizacji Ulfa Hannerza, jako w większej mierze zdającej sprawę z rzeczywistości relacji międzykulturowych, pozwalającej przy tym uchwycić ich złożoność w kontekście procesów kolonizacji i dekolonizacji. Rozpatrzywszy kwestie kształtu teorii kultury przydatnego do ujęcia komunikacji międzykulturowej jako procesu powszechnego i realnego ujmuję ją jako praktykę tworzenia wspólnej rzeczywistości w warunkach kontaktu różnych kultur. Podsumowując wcześniejsze rozważania zaznaczam kwestię przyjmowanego w badaniach modelu komunikacji jako mającego wydatny wpływ na to, co można uznać za jej sukces. W modelu transmisyjnym jest to przekazywanie informacji, co znaczy, że jedna strona posiada wiedzę, zarządza nią, gromadzi i udostępnia, druga zaś odbiera. W konsekwencji, przy odniesieniu go do relacji międzykulturowych w sposób milcząco reprodukowana jest hierarchiczna ich perspektywa, czyniąca którąś ze stron zmuszaną do uznania swojej podległości. Model konstytutywny z kolei pozwala na ujęcie komunikacji jako procesu uzgadniania stanowisk i tym samym czyni partnerów komunikacji równoprawnymi jej uczestnikami mającymi wpływ na ostateczny wynik. Nie przekaz informacji jest kluczowy, a wspólne konstruowanie rzeczywistości. Zastanawiam się jednocześnie jak w przypadku tak ujętego spotkania uczestników/uczestniczek różnych kultur rozwiązać problem różnych zespołów norm i dyrektyw składających się na owe kultury. W tym kontekście dyskutuję z koncepcjami Willarda O. V. Quine'a i Donalda Davidsona, jako dobrze oddających rygorystyczne stanowiska dotyczące odpowiednio niezdeterminowania przekładu i interpretacji. Argumentuję, że nie ma potrzeby (a nawet nie należy) uznawać za sukces komunikacyjny dokładne poznanie postaw, intencji i znaczeń kryjących się za wypowiedzianymi słowami (a także działaniami), wyposażonymi w istotę w „luzy semantyczne” czyniące w ogóle możliwą samą komunikację. Nie tyle podzielenie tych samych norm i dyrektyw, a możliwość działania we wspólnej przestrzeni należy uznać za miarę komunikacyjnego sukcesu. Wynikające z tego komunikacyjne „mniej więcej” trafności

rozumienia i komunikacji jest pragmatycznie wystarczające dla uznania, że ona zachodzi zarówno na poziomie wewnątrz, jak i międzykulturowym.

Zarysowany w części pierwszej i drugiej model komunikacji międzykulturowej w części trzeciej zestawiam z rzeczywistymi okolicznościami jej realizacji związanymi z perspektywą pisania i myślenia o historii ostatnich pięciuset lat. Innymi słowy traktuję historię (znaną, uczoną i pisaną) jako kontekst, w którym następuje realizacja wypracowanego modelu. Traktuję historię jako zinstytucjonalizowaną pamięć społeczną, co znaczy, że wiedza o przeszłości jest zarówno elementem tożsamości społecznej, jak i sposobem jej tworzenia i umacniania. Pokazuję, w jaki sposób podzielana cały czas wizja procesu powstawania nowoczesnego świata – chciałoby się powiedzieć bohaterską z europejskiej perspektywy – nie odpowiada wnioskowi dającym się wywieść z badań nad historią gospodarczą, a jednocześnie jest odniesieniem dla myślenia o jak najbardziej współczesnych problemach. Staram się też zrekonstruować proces, w którym kultury nieposługujące się pismem zostały uznane za nieposiadające swojej własnej historii i skazane tym samym niejako na zaistnienie w jej przestrzeni wraz z włączeniem w przestrzeń europejskiej ekspansji. Na koniec wreszcie próbuję zmierzyć się z pytaniem, czy możliwa jest historia globalna, taka, która uwzględniałaby różnorodność kulturowych doświadczeń wspólnot ludzkich i wychodziłaby poza europocentryczną perspektywę. Przywołuję w tym kontekście różne „historie świata”, by pokazać na czym może polegać problem i jak istotna dla perspektyw komunikacji międzykulturowej jest rewizja schematów poznawczych stosowanych do badania przeszłości.

W zakończeniu wskazuję na obszary, w których zmiana perspektywy w oglądzie problemu komunikacji międzykulturowej byłaby niezbędna. Rzeczywistość współczesnego świata jest już interpretowana jako dotknięta polikryzysem. Na różnych poziomach widać wyczerpanie dominujących modeli myślenia i działania, konieczność poszukiwania nowych. Wśród nich na szczególną uwagę zasługuje dyskusja związana z antropocenem. Dla wszystkich zaznaczonych kryzysów zaproponowane tu myślenie o komunikacji międzykulturowej jest w moim mniemaniu istotne. Pozwala dostrzec źródła kryzysów w realizowanym praktycznie transmisyjnym modelu komunikacji, a co za tym idzie uprzywilejowaniu jednego modelu racjonalności, wiedzy, oglądu rzeczywistości. Z drugiej strony otwiera też na poszukiwania sposobów wymknięcia się zagrożeniom w pochodzących skądinąd rozwiązaniach, jako alternatywnych, nie błędnych czy nieistotnych ujęciach zjawisk

tworzących świat. Czyni to proponowaną wizję komunikacji międzykulturowej w sposób nieunikniony zaangażowaną. Staralem się jednak, by to zaangażowanie było uargumentowane, otwarte więc na dyskusję.

Główny wywód tworzący książkę, jest przerywany kilkakrotnie wtrąceniami. Mają one charakter ilustracyjny. Służą odniesieniu wątków rozważanych na poziomie teoretycznym do rzeczywistych zjawisk. Pokazują inercję przekonań o wyższości jednej kultury nad inną jako dziedzictwo kolonializmu, dają przykład prób negocjowania wspólnej kultury w warunkach kontaktu, prób wyobrażenia sobie alternatywnych scenariuszy dziejów jako możliwości zerwania z determinizmem w myśleniu o procesach kształtujących współczesność, uczynienia własnego doświadczenia kulturowego słyszalnym o istotnym.

Niektóre wątki zaznaczone w książce prezentowałem na forum podczas konferencji naukowych. Znaczenie teorii kultury dla teorii komunikacji międzykulturowej w 2022 roku w referacie *The impact of the concept of culture on the concept of intercultural communication*, podczas konferencji **Annual IALIC Conference "Diversity and epistemological plurality: Thinking interculturality 'otherwise'"**, na ULisboa w Lizbonie. Istotność kwestii komunikacji międzykulturowej zaś w kontekście antropocenu w 2023 roku w referacie *Intercultural Communication in the Time of the Anthropocene* podczas konferencji **Annual IALIC Conference „Rethinking intercultural communication beyond verbal language: affect, materiality and embodiment in times of ‘crises’”** na European University of Cyprus w Nikozji.

- 5. Informacja o wykazywaniu się istotną aktywnością naukową albo artystyczną realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej.**

Moje zainteresowania badawcze pozostają w korespondencji ze zdobytym wykształceniem i uznaniem pojęcia kultury za kluczowe dla badań nad ludzką rzeczywistością i koncentrują się na kilku obszarach.

5.1 Antropocen jako przedmiot badań kulturoznawczych

Termin antropocen zbiorczo opisujący szereg zjawisk zmieniających sytuację ekologiczną na Ziemi, zaproponowany w 2001 roku przez przyrodznawców P. Crutzena i E. Stoermera jako

nazwa epoki, w której człowiek stał się siłą o znaczeniu geologicznym, choć nie zatwierdzony przez z Międzynarodową Komisję Stratygraficzną Nauk o Ziemi, stał się obiektem intensywnych badań w przestrzeni nauk społecznych i humanistycznych. Problem, który jest w tym kontekście kluczowy to nie traktowanie człowieka w kategoriach abstrahujących od kultury, a uwzględnienie tego czynnika jako kluczowego dla zrozumienia zjawisk określanych mianem antropocenu. To powoduje konieczność przemyślenia podziału na to, naturalne i to, co kulturowe, ale też sposobów badania rzeczywistości w tym kontekście. Należy wziąć pod uwagę przekonania dotyczące układania relacji ze światem i odpowiadające im praktyki, a także ich wpływ na środowisko. Uwzględniając propozycje terminologiczne odnoszące się do antropocenu jako terminu wyjściowego, należy też rozważać wagę konkretnych rozwiązań kulturowych na stan świata. Istotny dla mnie w tym kontekście jest namysł, na ile, w jakim ewentualnie zakresie wymaga przyjęcie perspektywy antropocenowej korekty w metodach badania kultury. Zwraca moją uwagę konieczność uwzględnienia w rozważaniu antropogenicznej presji na środowisko odmienności w sile nacisku wynikającej z różnorodności kulturowych sposobów odnoszenia się do świata. W tym kontekście też wymagającym namysłu problemem jest znalezienie drogi do przekształcenia kulturowych modeli nawiązywania relacji ze światem tak, aby odejść od tych sankcjonujących panowanie i dominację, a osiągnąć takie, które uwzględniają współzależność. Oznacza to poszukiwanie nowego języka dla opisu świata z wszystkim, co go wypełnia, z możliwością sięgania do zasobów innych kultur proponujących i realizujących w przeszłości, a także teraźniejszości odmienne modele relacji z nim (a niekoniecznie konieczności wymyślenia ich *ab ovo*), jako osiągnięcia przy okazji sprawiedliwości epistemicznej. Podejmuję te kwestie w tekstach: *Jak badać kulturę w antropocenie?*, w: ***Kultury w ruchu: migracje, transfery, epistemologie***, R. Koschany [i in.] (red.), Wydawnictwo Nauk Społecznych i Humanistycznych, Poznań 2019; *Kapitan Ahab i Tania Natura. Moby Dick 1957*, w: ***Efekt utopionych kosztów***, A. Doda-Wyszyńska, M. Oleś (red.), Wydawnictwo Rys Tomasz Paluszyński, Poznań 2023; *Między światami. Poszukując kształtu rzeczywistości po antropocenie*, w: ***Załącznik Kulturoznawczy*** 2023/10; *O czym opowiada antropocenowa opowieść?*, w: ***Mądrej głowie dość dwie słowie. Obyczaj – kultura – nauka. Księga jubileuszowa dedykowana profesorowi Janowi Gradowi***, J. Sójka, A. Skórzyńska, A. Bełkot (red.), Wydawnictwo Nauk Społecznych i Humanistycznych UAM, Poznań 2023.

5.2 Problemy recepcji dzieł artystycznych

Działa artystyczne są wytworami kultury, jednak w bardziej szczególnej niż inne wytwory kulturowe sposób nie tylko odtwarzają kontekst swojego powstania (na różnych poziomach znaczeniowych), ale też są jego krytycznymi komentarzami, często zatem i czynnikami zmian. Problem recepcji dzieł artystycznych uwidacznia osadzenie dzieł sztuki (literackiej, filmowej, plastycznej, muzycznej, czy jakiegokolwiek innej), a przy tym pozwala na wprowadzenie do analiz i recepcji pojęcia kultury, jako w istotny sposób wpływającego na społeczne funkcjonowanie wytworów artystycznych. Chodziłoby tu o zastosowanie filtrów interpretacyjnych odnoszących się zarówno do dyskusji nad sposobami pojmowania kultury w ogólności (choćby jej procesualnego charakteru), jak i tych dotyczących bardziej szczegółowych problemów (pamięci, perspektywy posthumanistycznej, antropocenu, postkolonializmu). To pozwala konfrontować dzieła posiadających czasami ustaloną wykładnię z nowymi możliwościami odczytań wynikającymi z przyjmowania odmiennych od dotychczasowych perspektyw oglądu. Te wątki podejmuję w tekstach: *Kino i pamięć w: Człowiek i społeczeństwo Tom XXXIV Nowe perspektywy filmoznawstwa*, M. Adamczak (red.), Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań 2012; *Kultura a recepcja. Przypadek twórczości Teodora Parnickiego w: Współczesne problemy badań nad recepcją oraz oddziaływaniem utworów literackich*, L. Jazownik (red.), Księgarnia Akademicka, Zielona Góra 2013; *Dlaczego człowiek?*, w: *Czas kultury* 4/2018; *Nędzne śmierci*, w: *Śmierć. Figury obecności - Figury zapomnienia*, A. Kaczmarek, M. Kamińska (red.), Wydawnictwo Nauk Społecznych i Humanistycznych, Poznań 2019; *Kapitan Ahab i Tania Natura. Moby Dick 1957*, w: *Efekt utopionych kosztów*, A. Doda-Wyszyńska, M. Oleś (red.), Wydawnictwo Rys Tomasz, Poznań 2023; *Nadchodzi nasz czas! Black Earth Rising 2017*, w: *Serialność*, A. Doda-Wyszyńska, M. Pożusińska (red.), Wydawnictwo Rys, Poznań 2024.

5.3 Teoria kultury

Dla badań rzeczywistości kulturowej podstawowe znaczenie ma stworzenie aparatury teoretycznej pozwalającej uzyskać poznawczy wgląd w ową rzeczywistość. Teorię można budować na różne sposoby, istotne jest zachowanie spójności logicznej. W swoich badaniach teorią kultury staram się odnosić problemy z tym związane w odniesieniu do konkretnych propozycji teoretycznych polemizując z nimi, jak i je uszczegóławiając. Uznaję, że biorąc pod

uwagę szczególną relację badań (i badaczy) nad kulturą wprowadzających jednocześnie zmianę w jej przestrzeń, potrzebny jest stały wysiłek podejmowania podstawowych problemów teoretycznych od nowa, w konfrontacji z nowymi ustaleniami innych nauk i w relacji do ich rozwoju. To element jednocześnie autorefleksji kultury, istotnej dla prób sprostania pojawiającym się w przestrzeni świata wyzwaniom mającym egzystencjalny, a jednocześnie kulturowy wymiar. Wątki rozumienia kultury w kategoriach procesu, a także kreolizacji, relatywizmu, piśmienności podejmuję w książce *Nikła siła. Szkice kulturoznawcze*, Wydawnictwo Wydziału Nauk Społecznych UAM, Poznań 2017, a także w tekstach: *Jaka jest natura interpretacji* w: *Sensus Historiae*, vol. XX (2015/3), Oficyna Wydawnicza EPIGRAM, Bydgoszcz; *Language, Culture, Communication* w: *Journal of Applied Cultural Studies* vol.2/2016, Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań 2016; *O teorii interpretacji Donalda Davidsona raz jeszcze*, w: *Principia. Pisma koncepcyjne z filozofii i socjologii teoretycznej* t. 64/2017, *Co zostało z myśli nieoswojonej?*, w: *Claude Levi-Strauss: struktura i nieoswojone*, A. Grzegorzcyk, A. Kaczmarek, K. Machtyl (red.), Wydawnictwo UAM, Poznań 2019; *Kulturowe kłopoty kulturoznawstwa*, w: *Naukowe rozważania o problemach z zakresu filozofii, kultury i historii*, K. Skrzątek, M. Pokorska-Iwaniuk (red.), Wydawnictwo Naukowe TYGIEL Sp. z o.o., Lublin 2021; *Rola i miejsce refleksji nad sztuką w kształtowaniu się społeczno-regulacyjnej koncepcji kultury Jerzego Kmity*, *Prace Kulturoznawcze* 25 4/2021

6. Informacja o osiągnięciach dydaktycznych, organizacyjnych oraz popularyzujących naukę lub sztukę.

Nagrody i wyróżnienia za działalność dydaktyczną i organizacyjną

Nagroda dydaktyczna Rektora UAM III stopnia w roku 2012

Nagroda organizacyjna Rektora UAM III stopnia w roku 2018

Nagroda dydaktyczna Rektora UAM III stopnia w roku 2024

Informacja o obciążeniu dydaktycznym (liczba godzin, rodzaj prowadzonych zajęć)

Zajęcia prowadzone w latach 2020-2024:

Ekologia i kultura, wykład, 30h, I rok SUM

Historia nauk o kulturze, wykład, 30h, I rok studiów licencjackich
Historia nauk o kulturze, konwersatorium, 30h, I rok studiów licencjackich
Komunikacja międzykulturowa, wykład, 30h, II rok SUM
Kultura antropocenu, konwersatorium fakultatywne, 30h, II i III rok studiów licencjackich
Kulturowe teorie literatury, wykład, 30h, III rok studiów licencjackich
Literatura i ludy bez historii, wykład monograficzny, 30h, I rok SUM
Spoleczności lokalne i peryferyjne, konwersatorium fakultatywne, 30h, II i III rok studiów licencjackich
Teksty kultury, laboratorium, 30h, I rok studiów licencjackich
Teorie i praktyki kulturoznawstwa, wykład monograficzny, 30h, I rok SUM
Teorie kultury, konwersatorium, 30h, III rok studiów licencjackich
Współczesne teorie kultury, wykład, 30h, I rok SUM

Prowadzenie zajęć w języku obcym

Viadrina Universität we Frankfurcie nad Odrą – *Tradition, Identity and Intercultural Communication* (2008); University of Malta na Malcie w ramach programu EMA-PS – *Introduction into cultural studies and methodology of sciences, Methodology of cultural studies research* (2009-2012).

Opracowanie programu/sylabusu nowego przedmiotu/modułu

Opracowanie autorskich sylabusów dla następujących przedmiotów: Ekologia i kultura, Kultura antropocenu. Antropocen w badaniach nad kulturą, Dawni mistrzowie. Kanon literacki w kulturze współczesnej, Komunikacja międzykulturowa, Spotkania. Literatura a wielokulturowość, Literatura i ludy bez historii, Teksty kultury. Nowe horyzonty odczytań, Współczesne teorie kultury

Działania w zakresie organizacji dydaktyki

W latach 2013-2024 planista zajęć prowadzonych w Instytucie Kulturoznawstwa.
Od października 2024 przewodniczący Rady Programowej na kierunku kulturoznawstwo

Funkcje pełnione w UAM

Instytutowy koordynator Poznańskiego Festiwalu Nauki i Sztuki

Instytutowy koordynator systemu e-sylabus

2013-2023 Sekretarz Wydziałowej Komisji Rekrutacyjnej na kierunek kulturoznawstwo

Od 2024 Przewodniczący Wydziałowej Komisji Rekrutacyjnej na kierunek kulturoznawstwo

2023/24 Członek Rady Programowej na kierunku kulturoznawstwo

Od października 2024 Przewodniczący Rady Programowej na kierunku kulturoznawstwo

Od 2025 Zastępca Dyrektora Instytutu Kulturoznawstwa do spraw studenckich

Udział w przedsięwzięciach typu noc naukowców, festiwal nauki, itp. (wykłady, inne zajęcia, organizacja przedsięwzięć)

W roku 2020 w ramach cyklu UAMówi wygłosiłem wykład „Superman w antropocenie” https://www.youtube.com/watch?v=kyapiiJqI_s, a w ramach Poznańskiego Festiwalu Nauki i Sztuki „Antropocen – co to za zwierz?” <https://www.youtube.com/watch?v=6rXflgNXgtw>.

W roku 2021 w ramach Poznańskiego Festiwalu Nauki i Sztuki wygłosiłem wykład „Czym może być komunikacja międzykulturowa? Lekcja z historii” <https://www.youtube.com/watch?v=nyAlf8ASnqo>.

Współpraca z organizacjami pozarządowymi, działającymi w obszarze nauki, edukacji, kultury, sztuki i sportu oraz przedsiębiorczości opartej na wiedzy

Działając w latach 2008-2017 jako Członek Zarządu w Fundacji Barak Kultury, współorganizowałem realizowane wówczas przez organizację przedsięwzięcia takie jak Wykłady polifoniczne, Poznańskie dni kultury prawosławnej, Inny festiwal, Inwazja barbarzyńców.

Prócz organizacji wydarzeń uczestniczyłem w nich jako prelegent.

2008 – wykład *Wokół ekranizacji prozy Stanisława Lema*, Wykłady Polifoniczne, cykl Znani, nieznani; Fundacja Barak Kultury

2009 - wykład *Bigos z Mickiewiczem*, festiwal PanMickiewicz; Fundacja Barak Kultury

2009 – wykład *Rozum i szaleństwo*, Wykłady Polifoniczne, cykl Odrażający, brudni, źli; Fundacja Barak Kultury

2010 – wykład *Człowiek niedokończony*, Wykłady Polifoniczne, cykl *Metamorfozy*; Fundacja Barak Kultury

2010 – spotkanie autorskie z Ewą Kuryluk na temat książki *Frascati*, cykl *Salon w Różach*; Fundacja Barak Kultury

2014 – spotkanie autorskie z Magdaleną Grzebałkowską na temat książki *Beksińscy. Portret podwójny*, festiwal *Inwazja barbarzyńców*; Fundacja Barak Kultury

2015 – spotkanie z Ewą Kuryluk w ramach wystawy *Kangór z kamerą*, festiwal *Inwazja barbarzyńców*; Fundacja Barak Kultury

2016 – spotkanie autorskie z Hanną Krall, festiwal *Bunt'56*; Fundacja Barak Kultury

2018 – spotkanie autorskie z Jackiem Hołubem na temat książki *Żeby umarło przede mną*, *Inny festiwal*; Fundacja Barak Kultury

2019 – spotkanie autorskie z Ewą Kuryluk na temat książki *Feluni*; Fundacja Barak Kultury

2021 – spotkanie z Agnieszką Gajewską *Gender: czy jest się czego bać?*
<https://www.facebook.com/events/barak-kultury/gender-czy-jest-si%C4%99-czego-ba%C4%87-spotkanie-online-z-agnieszk%C4%85-gajewsk%C4%85/797114450927381/>

Fundacja Barak Kultury

2022 – wykład *Koniec świata i co dalej*
<https://www.facebook.com/BarakKultury/videos/koniec-%C5%9Bwiata-i-co-dalej-barak-na-granicy/940981289877201/>, projekt *Barak na granicy*; Fundacja Barak Kultury

2023 – spotkanie autorskie z Sylwią Chutnik

Inne osiągnięcia w działalności popularyzacji wiedzy i na rzecz współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym

Od roku 2020 współpracuję z portalem Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego kulturaupodstaw.pl i popularyzuję naukę i sztukę publikując omówienia książek (np. z serii *Humanistyka środowiskowa* Wydawnictwa WBPiCK <https://kulturaupodstaw.pl/nic-co-nie-ludzkie/>, <https://kulturaupodstaw.pl/95771-2/>, <https://kulturaupodstaw.pl/na-progu/>, Davida Graebera i Davida Wengrowa *Początek wszystkiego. Nowa historia ludzkości* <https://kulturaupodstaw.pl/cwiczenia-z-wyobrazni/>, Dariusza Sikorskiego *Religie dawnych Słowian* <https://kulturaupodstaw.pl/okruchy-przeszlosci/>, Krystyny de Pizan *Księżę o Mieście Pań* <https://kulturaupodstaw.pl/przepisywanie-historii/>, Salmana Rushdiego *Języki prawdy* <https://kulturaupodstaw.pl/powietrze-nie-jest-tematem/> i *Miasto zwycięstwa* <https://kulturaupodstaw.pl/z-plomieni/>, Toni Morrison *Umiłowana* <https://kulturaupodstaw.pl/wybor/>, Abdulrazaka Gurnaha *Powróceń* <https://kulturaupodstaw.pl/gdzie-indziej/> *Raj* <https://kulturaupodstaw.pl/inaczej-niz-w-raju/> i

Nad morzem <https://kulturaupodstaw.pl/przeszlosc-i-przyszlosc/>, Franza Kafki *Dzienniki* <https://kulturaupodstaw.pl/zagadnac-samego-siebie/>, Krystyny Nity *Na skraju Krajny* <https://kulturaupodstaw.pl/wspolna-mala-ojczyzna/>) wywiady z naukowczyniami i naukowcami (np. z Moniką Bobako <https://kulturaupodstaw.pl/monika-bobako-jestesmy-tu-poniewaz-wy-byliscie-tam/>, Agnieszką Gajewską <https://kulturaupodstaw.pl/maski-lema/>, Łukaszem Musiałem <https://kulturaupodstaw.pl/kafka-czytanie-na-nowo/>, Arielem Modrzykiem <https://kulturaupodstaw.pl/szybko-wracamy-do-normalnosci/>), pisarzami/pisarkami i tłumaczami literatury (np. z Bartoszem Sadulskim <https://kulturaupodstaw.pl/dla-przyjemnosci-czytania/>, Radosławem Nawrotem <https://kulturaupodstaw.pl/dzielic-sie-swiatem/>, Jolantą Sroczyńską-Pietz <https://kulturaupodstaw.pl/u-siebie-w-trzemesznie/> i Maciejem Płazą <https://kulturaupodstaw.pl/literatura-i-metafizyczna-reszta/>), muzykami (z Wacławem Zimlem <https://kulturaupodstaw.pl/muzyka-trans-medytacja/>).

W 2021 roku otrzymałem stypendium w dziedzinie kultury Marszałka Województwa Wielkopolskiego na wydanie tomiku „Kontrpamięci”, którego tematyka dotyka problemu komunikacji międzykulturowej, spotkania z Innym, obrazów odmienności kulturowej.

2008 – udział w dyskusji panelowej na temat książki Slavoja Žižka *Lacrimae rerum*, Teatr Ósmego Dnia

2009 – *Ścieranie się kultur*, wykład w ramach Spotkań z Czarnym Łądem; Fundacja ARS

2009 – udział w dyskusji panelowej na temat książki Slavoja Žižka *W obronie przegranych spraw*; Księgarnia Bookarest

2010 – *Stanisław Lem: związki literatury i filmu*, wykład w ramach programu *Uczeń twórczy i aktywny* Starostwa Powiatowego w Gnieźnie

2013 – spotkanie autorskie z Katarzyną Gondek na temat książki *Horror vacui*; Skład Kulturalny

2022 – wykład dla Extinction Rebellion Poznań *Antropocen? Nie ma czegoś takiego!* <https://www.facebook.com/xr.poz/videos/2877869309170530>

Od roku 2019 pełnię rolę eksperta w komisji oceniającej wnioski grantowe w Departamencie Kultury Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego.

W 2022 roku pełniłem rolę eksperta w komisji oceniającej wnioski w konkursie na rezydencję artystyczną „Goście Radziwiłłów” w Departamencie Kultury Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego

(podpis wnioskodawcy)